

Design: Univerket. Foto: Alan Williams/Kunstsilo

VELKOMMEN TIL FAGDAG
MED KUNSTSENTRENE I NORGE

REALITY CHECK

HVORDAN SIKRE BÆREKRAFTIGE KUNSTINSTITUSJONER?

DATO: 01.04.25
TID: 10–16:30
STED: SJØLYSTSALEN, KUNSTSILO

Kunstsentrene i Norge
AGDER KUNSTSENTER
KUNSTSILO
cultiva
FRITT ORD

Program
Reality check: Hvordan sikre bærekraftige kunstinstitusjoner?

10:00 – 10:10
Velkommen ved Merete Hovdenak, daglig leder i Kunstsentrene i Norge, og Maria Mediaas Jørstad, direktør Kunstsilo

10:10 – 10:20
Kunstnerisk innslag av Finn Adrian Jorkjen (performance)

10:20 – 10:30
Offisiell åpning ved Tor Kristian Ludvigsen, leder for Kultur- og Idrettsutvalget og bystyrerepresentant for KrF

Del 1: I skvis!

10:30 – 10:50
Reality check: Bærekraft og skvis i det regionale kunstfeltet.
Tore Slaatta, samfunns- og medieviter

10:50 – 11:05
En infrastruktur for visuell kunst (stat, fylke, kommune).
Jonas Ekeberg, fagansvarlig visuell kunst i Kulturdirektoratet

11:05 – 11:45
Panelsamtale 1: *Hvordan komme ut av skvisen? Supplerende perspektiver fra feltet.*
Ordstyrer: Merete Hovdenak
Panel:

- Signe Bock Segaard, forsker ved Institutt for samfunnsforskning
- Nora Nerdrum, leder for kunstseksjonen i KORO
- Josephine Lindstrøm, daglig leder i Østlandsutstillingen/Landsdelsutstillingene
- Ellen Marie Fodstad, kunstrådgiver Bærum kommune
- Tore Slaatta, samfunns- og medieviter
- Jonas Ekeberg, fagansvarlig visuell kunst i Kulturdirektoratet

11:45–12:00
Pause m/kaffe og snacks

Del 2: Kunst(ner)en må selge!

12:00 – 12:15
Reelle tall og fakta om salg av kunst og kunstavgiftens betydning for kunstfeltet
Ellen Marie Haga, rådgivere i Bildende kunstneres hjelpefond og Christine Bratlie, prosjektmedarbeider i Bildende kunstneres hjelpefond

12:15 – 13:00
Panelsamtale 2: *Hvordan kan ikke-kommersielle institusjoner øke egeninntjening?*
Ordstyrer: Hilde Tørdal, daglig leder ved Telemark kunstsenter og fungerende styreleder i KiN
Panel:

- Ragnhild Aamås, styreleder i Unge Kunstneres Samfund
- Hanne Ulla, daglig leder ved Møre og Romsdal kunstsenter
- Kristin Tofte, fylkesdirektør for næring, kultur og kulturminnevern i Agder Fylkeskommune

13:00 – 13:45
Lunsj

13:50 – 14:00
Hieroglyphs of Revelation av Ørjan Amundsen (videoverk)

Del 3: Beredskapspolitikk: Kunstens kraft i kriser

14:00 – 14:05
Oppspill til debatt om kunstens kraft og sårbarhet i vår tid
Tore Slaatta

14:05 – 14:50
Panelsamtale 3: *Hvordan navigere i dagens politiske landskap?*
Ordstyrer: Tore Slaatta, samfunns- og medieviter
Panel:

- Kathrine Wilson, direktør ved Nitja senter for samtidskunst
- Kristine Wessel, kurator i Mesén
- Sigurd Tenningen, førsteamenuensis, Institutt for nordisk og mediefag ved Universitetet i Agder
- Mette Gundersen, regionleder i Agder LO
- Kjetil Røed, redaktør i Billedkunst

14:50 – 15:00
Pause

Del 4: Hvem bryr seg? Hvordan være en relevant institusjon?

15:00 – 15:15
Hvordan er en kunstinstitusjon relevant for et bredt og mangfoldig publikum? Og hvordan få politikere interessert i samtidskunst?
Mariann Enge, ansvarlig redaktør i Kunstkritikk

15:15 – 16:00
Panelsamtale 4: *Hva skal vi egentlig med samtidskunsten?*
Ordstyrer: Mariann Enge
Panel:

- Vilde Andrea Brun, daglig leder ved Oplandia senter for samtidskunst/B*stard
- Geir Haraldseth, kurator ved Nasjonalmuseet og tidligere daglig leder for Rogaland kunstsenter
- Else-Brit Kroneberg, leder for samlingene i Kunstsilo
- Petter Benestad, bystyret Kristiansand (v)
- Karen Blågestad, Kulturredaktør i Fædrelandsvennen

16:00 – 16:20
Åpen mikrofon

16.20 – 16.30
Avslutning med Merete Hovdenak

Om deltakere, bidragsytere og arrangørene

Ørjan Amundsen er en kunstner og musiker som arbeider med video, lyd, tekst og installasjon, ofte i kombinasjon. Amundsen er utdannet ved Tromsø Kunstakademi og Kunstakademiet i Trondheim. I sitt arbeid utforsker han hvordan digitale medier og informasjonsteknologier former vår oppfatning av virkeligheten.

Petter Benestad er bystyremedlem for Venstre, nestleder i Kultur- og idrettsutvalget. Han har vært kinosjef i Kristiansand kino/KinoSør AS 1983-2014, og styremedlem, nestleder, og styreleder i Sørnorsk filmsenter 2008-2020. Han er også ansvarlig for utredningen «Filmbyen Kristiansand» (Cultiva) 2004.

Karen Blågestad er kulturredaktør og kommentator i regionavisen Fædrelandsvennen. Hun skriver om kultur og samfunn. Blågestad har tidligere arbeidet i Bergens Tidende, NRK og Agderposten.

Christine Bratlie er prosjektmedarbeider/rådgiver i Bildende Kunstneres Hjelpefond, og jobber med kontrollvirksomhet relatert til Kunstavgiften.

Vilde Andrea Brun har en master i kunst fra Kunsthøgskolen i Bergen. Fra 2011-2016 jobbet hun som rådgiver for visuell kunst i Bergen kommune. Hun har vært daglig leder ved Oplandia senter for samtidskunst siden 2016, og er initiativtaker til kunstbokmessen- og kunstbokhandelen B*stard.

Jonas Ekeberg er kritiker, kurator og arbeider som fagansvarlig for visuell kunst i Kulturdirektoratet, og som kurator for KORO ved Ørland flystasjon. I 2000 var Ekeberg hovedkurator for Momentum – Nordisk biennale for samtidskunst. Samme år startet han Oslo Kunsthall. Han har jobbet ved Office for Contemporary Art Norway (2002–2004), som direktør for Preus museum (2004–2009), og kunstnerisk og daglig leder for Fotografihuset (2020–2021). Ekeberg har vært redaktør for tidsskriftene Hyperfoto (1994-1997), Siksi (1995), Billedkunst (1999-2000) og Kunstkritikk (2009-2019). Ekebergs bok *Postnordisk – Den nordiske kunstscenens vekst og fall 1976–2016* ble utgitt på Torpedo Press i 2019.

Mariann Enge er skribent, kritiker og ansvarlig redaktør for det nordiske nettidsskriftet Kunstkritikk.

Ellen Marie Fodstad jobber som kunstrådgiver i Bærum kommune hvor hun har ansvar for kunst i bygg og uterom, samarbeid med kunstinstitusjoner, atelierordningen, forvaltning og formidling av kunstsamlingen. Hun har tidligere vært kurator formidling i Nasjonalmuseet, formidlingsansvarlig i KORO og formidlingsleder på Henie Onstad Kunstsenter.

Mette Gundersen er regionleder for LO i Agder, og er tidligere politiker fra Arbeiderpartiet.

Ellen Marie Haga er ansatt som rådgiver i Bildende Kunstneres Hjelpefond, med ansvar for å administrere tilskuddsordninger og stipend.

Geir Haraldseth er kurator på Nasjonalmuseet. Tidligere var Haraldseth daglig leder for Rogaland Kunstsenter (2012-2018) og kurator på Kunstakademiet ved KHiO (2011-2012). Han er styreleder i stiftelsen Norsk kunstårbok, vært rådsmedlem i Kulturrådet (2014-2017) og medlem av OCAs internasjonale jury (2018-2022). Han har skrevet om kunst for blant andre Art in America, the Exhibitionist, Kunstkritikk og Acne Paper.

Merete Hovdenak har vært KiNs daglige leder siden 2016. Hun er konservator NMF og utdannet Cand.philol med hovedfag i kunsthistorie ved Universitetet i Oslo. Hun har tidligere jobbet som konservator ved Galleri Würth og ved Trondheim kunstmuseum. Fra 2010-12 hadde Hovdenak et arbeidsopphold i Paris og studerte ved École du Louvres internasjonale PhD-program, med fokus på kunstfeltets hybridinstitusjoner.

Finn Adrian Jorkjen er kunstner. Han har en BFA fra Kunstakademiet i Trondheim og MFA fra Kunstakademiet i Oslo. Han er også med i performance duoen Koppen & Jorkjen med kunstner Henrik Koppen.

Maria Mediaas Jørstad er direktør ved Kunstsilo.

Else Brit Kroneberg er leder for samlingene i Kunstsilo. Hun er utdannet ved NTNU og Universitetet i Bergen, er cand.philol i kunsthistorie (UiB, 2000), og har et pågående PhD-prosjekt knyttet til fotografi i Tangen-samlingen. Kroneberg har mer enn 20-års erfaring fra museumsfeltet, der hun har arbeidet som kurator for en lang rekke utstillinger, herunder både historisk og samtidskunst.

Josephine Lindstrøm er utdannet kunstner og kunsthistoriker, og er daglig leder for Østlandsutstillingen.

Tor Kristian Ludvigsen er leder for Kultur- og Idrettsutvalget og bystyrerepresentant for KrF, og jobber som driftsleder i Avfall Sør.

Nora Nerdrum leder KOROs kunstseksjon, og har ansvar for KOROs kunstfaglige arbeid. Hun er utdannet kunsthistoriker fra UiO, har virket som kritiker og skribent, og har mange års erfaring som kurator fra ulike deler av kunstfeltet. Hun har vært en del av kuratorteamet for KOROs kunstprosjekt i det nye Regjeringskvartalet, og sitter i juryen for minnestedet etter 22. juli på Johan Nygaardsvolds plass.

Karen Rosness er kommunikasjonsrådgiver for Kunstsentrene i Norge og daglig leder i Oslo Art Guide. Rosness har vært kommunikasjonsansvarlig for Oslo Open, prosjektleder for Oslo Art Weekend, og annonsesjef i Kunstkritikk og Morgenbladet. Hun har også virket som nyhetsjournalist og skribent.

Kjetil Røed er forfatter, kunstkritiker, oversetter og redaktør for Billedkunst. Han har vært kritiker i over 20 år, blant annet i Vårt Land, Aftenposten og Morgenbladet. Han har skrevet flere bøker, deriblant *Kunsten og live*t, *en bruksanvisning* (Flamme, 2019), *Kunsten og døden*, *en bruksanvisning* (Res Publica, 2021) og F*ra punktum til kolon: Et essay om kritikk og kjærlighet* (Pelikanen, 2022). I år kommer *Kart over kjærlighet* (Pelikanen).

Tore Slaatta er samfunns- og medieviter tilknyttet OsloMet og daglig leder i konsulent- og utredningsselskapet TSL Analytics, som spesielt forsker på kunstfeltene og kulturpolitikk i Norge og Europa. Sammen med Menon Economics står Slaatta bak utredningen om de regionale kunstsentrene i Norge og om kunst og ytringsfrihet for Fritt Ord i 2014 og 2021. For tiden arbeider han med et prosjekt for Kulturrådet om *Arven etter visuelle kunstnere*.

Signe Bock Segaard er forsker ved Institutt for samfunnsforskning. Hun har lang og bred erfaring med forskning innen demokrati, valg, politisk representasjon, deltagelse og tillit i tillegg til forskning på frivillighet innen kultur og tredje sektor.

Sigurd Tenningen er kritiker, forfatter og litteraturforsker ansatt ved UiA. Han har utgitt flere bøker om litteratur og samtidskunst, herunder boka Game of Life: Feltkommentar (s.m. Jan Freuchen, 2020), som blant annet omhandler kontroverser knyttet til kunst i det offentlige rom. Tenningen er også medlem av Kulturrådets utvalg for tidsskrift og kritikk.

Kristin Tofte er fylkesdirektør for næring, kultur og kulturminnevern i Agder Fylkeskommune.

Hilde Tørdal er daglig leder for Telemark kunstsenter og fungerende styreleder i Kunstsentrene i Norge. Tørdal er også billedkunstner og har tidligere vært styreleder i Norske Billedkunstnere.

Hanne Ulla er kunsthistoriker, pedagog og kurator, bosatt i Molde. Utdannet ved HiOA og UiO. Tidligere prosjektleder ved Kunstnernes Hus og formidlingsansvarlig ved Møre og Romsdal kunstsenter (MRK). Jobbet et år i Kristiansund kommune og Møre og Romsdal Fylkeskommune, før hun begynte i stillingen daglig leder ved MRK sommeren 2024.

Kristine K. Wessel er kunstfaglig prosjektleder og kurator for kunst i offentlige rom, og etablerte Mesén sammen med Vibeke Christensen i 1999. Hun har vært redaktør for publikasjonen *Kunsten å utvikle et sted* og kurator for utstillingen *ECHT?! - young 3-dimentional art from Norway* som vises i Berlin i 2025. Wessel er styreleder for Norwegian Crafts og Nordisk Kunstnarsenter Dale.

Kathrine Wilson har vært direktør for Nitja senter for samtidskunst, Lillestrøm, Norge siden mai 2023. Før det var hun daglig leder og kurator for Kunsthall Oslo. I sitt virke er Wilson spesielt interessert hvordan man kan åpne samtidskunstfeltet for flere, og har initiert og tatt del i en rekke innovative tverrfaglige prosjekter som arbeider for sosiopolitisk endring i feltet. Wilson var styreleder i Kunsthallene i Norge i 2021–23 og styremedlem fra 2017.

Ragnhild Aamås er kunstnar, skribent, nokon gongar kurator, og for tida styreleder i Unge Kunstneres Samfund (etb. 1921). Aamås har studert filosofi og arkeologi ved Universitetet i Oslo, MRes Art Exhibition Studies ved Central Saint Martins (London), og fullførte mastergrada si som billedkunstner ved Kunsthøgskulen i Oslo i 2012. Ho har vore med og drive det kunstnerstyrte visningsrommet Podium Oslo mellom 2014-2021.

Litteratur

Kulturfrivillighet og profesjonalitet - Det visuelle kunstfeltet av Signe Bock Segaard, Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor (Rapport 2024:8).

Senter - nettverk - institusjon: Kunstsentrenes regionale og nasjonale roller og politiske økonomi av Leo A. Grünfeld, Tore Slaatta, John Oscar og Ada Lunde (Menon-publikasjon nr. 143/2023).

Jeg vil ha et modig museum. Internasjonalt panel på Kunstnernes Hus i Oslo etterlyste mer solidaritet i kunstfeltet av Mariann Enge, artikkel publisert i Kunstkritikk 05.03.25.